

สิทธิของผู้ต้องหาและจำเลยในคดีอาญา

๑. สิทธิในการพิจารณาให้ได้รับการปล่อยชั่วคราว
  - ในกรณีผู้ต้องหาหรือจำเลยต้องการได้รับการปล่อยชั่วคราว สามารถติดต่อสอบถามวิธีการและเงื่อนไขเกี่ยวกับการปล่อยชั่วคราวได้ที่เจ้าหน้าที่ประชาสัมพันธ์ (ช่องหมายเลข ๔)
๒. สิทธิที่จะได้รับการแต่งตั้งทนายความเพื่อช่วยเหลือในการดำเนินคดีโดยศาล กรณีที่จำเลยไม่มี ทนายความ (ป.วิ.อ.มาตรา ๑๗๓) โดยไม่ต้องเสียค่าใช้จ่าย
  - คดีที่มีอัตราโทษประหารชีวิต ศาลจะถามจำเลยว่ามีทนายความหรือไม่หากไม่มีศาลจะตั้งทนายความให้
  - ส่วนคดีที่มีอัตราโทษจำคุก ศาลจะถามจำเลยว่ามีทนายความหรือไม่ ถ้าไม่มีและต้องการทนายความศาลก็จะตั้งทนายความให้
๓. สิทธิที่จะได้รับทราบคำฟ้องและคำอธิบายจากศาล(ป.วิ.อ. มาตรา ๑๗๒ วรรคสอง)
  - สิทธิดังกล่าวนี้จะเกิดขึ้นก่อนที่ศาลจะถามคำให้การจำเลย ศาลจะอ่านและอธิบายคำฟ้องให้จำเลยฟัง หากจำเลยไม่เข้าใจในคำฟ้องข้อใดจำเลยชอบที่จะสอบถามศาลหรือเจ้าหน้าที่เพื่อให้อธิบายคำฟ้องให้จำเลยฟังจนเข้าใจ
๔. สิทธิที่จะได้รับการพิจารณาคดีด้วยความรวดเร็ว ต่อเนื่อง และเป็นธรรม
๕. สิทธิในการแต่งตั้งทนายความแตกต่างกันชั้นไต่สวนมูลฟ้อง หรือพิจารณาในศาลชั้นต้น ตลอดจนถึงศาลอุทธรณ์และศาลฎีกา
๖. สิทธิที่จะปรึกษาทนายความหรือผู้ซึ่งจะเป็นทนายความเป็นการเฉพาะตัว
๗. สิทธิที่จะตรวจดูสิ่งที่ยื่นเป็นพยานหลักฐาน และคัดสำเนาหรือถ่ายรูปสิ่งนั้นๆ
๘. สิทธิที่จะตรวจดูสำนวนการไต่สวนมูลฟ้องหรือพิจารณาของศาล และคัดสำเนาหรือขอรับสำเนาที่รับรองว่าถูกต้อง
๙. สิทธิที่จะตรวจหรือคัดสำเนาคำให้การของตนในชั้นสอบสวนหรือเอกสารประกอบคำให้การของตน
๑๐. สิทธิที่จะมีล่ามหรือล่ามภาษามือ กรณีที่จำเลยไม่สามารถพูดหรือเข้าใจภาษาไทยหรือไม่สามารถพูดหรือได้ยินหรือสื่อความหมายได้ (ป.วิ.อ.มาตรา ๑๓ วรรคสองและวรรคสาม)
๑๑. สิทธิที่จะได้รับหลักประกันในเรื่องความสามารถในการต่อสู้คดี ในกรณีที่เชื่อว่าจำเลยเป็นผู้วิกลจริตและไม่สามารถต่อสู้คดี ได้(ป.วิอาญา ม.๑๔)
๑๒. สิทธิที่จะคัดค้านคำร้องขอถอนฟ้องของโจทก์ (ป.วิ.อ.มาตรา ๓๕)
๑๓. สิทธิที่จะไม่ถูกดำเนินคดีซ้ำ(ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๓๙(๔))
๑๔. สิทธิที่จะได้รับการพิจารณาคดีของศาลโดยเปิดเผยและต่อหน้าจำเลย(ป.วิ.อ.มาตรา ๑๗๒)

.....

😊 ข้อควรคำนึงของจำเลยในคดีอาญา 😊

สิทธิต่างๆ ข้างต้นเป็นเพียงสิทธิตามกฎหมายซึ่งเป็นเครื่องมือที่จะช่วยให้ท่านได้เข้าถึงความยุติธรรมเท่านั้น แต่เครื่องมืออันสำคัญยิ่งที่จะช่วยให้ท่านเข้าถึงความยุติธรรมที่แท้จริงนั้นคือตัวท่านเอง ทั้งนี้เพราะตัวท่านเองเป็นผู้ที่รู้ข้อเท็จจริงในเรื่องที่ถูกดำเนินคดีที่ดีที่สุด ส่วนศาลผู้ทำหน้าที่พิจารณาพิพากษานั้นไม่อาจรู้ข้อเท็จจริงต่างๆ ได้ ศาลจะรับรู้ข้อเท็จจริงได้ก็โดยอาศัยพยานหลักฐานที่ปรากฏในสำนวนที่ได้จากการนำสืบของโจทก์ผู้ฟ้องคดีและจากตัวท่านเองซึ่งเป็นจำเลยผู้ถูกฟ้องคดี โดยพยานหลักฐานที่จะนำมาสืบในศาลนั้นไม่ว่าจะอยู่ในรูปแบบใดก็สามารถนำสืบได้ เช่น เอกสาร วัตถุ หรือบุคคล

สำหรับพยานหลักฐานของโจทก์ผู้ฟ้องคดี ส่วนใหญ่จะมีการเตรียมไว้พอสมควรแล้วก่อนที่จะนำคดีมาฟ้อง โดยเฉพาะในคดีที่พนักงานอัยการเป็นโจทก์พยานหลักฐานจะถูกรวบรวมโดยพนักงานสอบสวน ส่งผ่านพนักงานอัยการเพื่อใช้ดุลยพินิจในการสั่งคดี

ในส่วนพยานหลักฐานของท่านซึ่งเป็นจำเลยผู้ถูกฟ้องคดี ท่านย่อมเป็นผู้รู้ดีที่สุดว่า มีอยู่หรือไม่ที่ไหน อย่างไร ในการที่จะนำมาสืบเพื่อต่อสู้กับโจทก์และแสดงต่อศาลให้เห็นถึงความบริสุทธิ์ของท่านเอง

ดังนั้นท่านควรคำนึงในอีกประการหนึ่งว่า หากท่านไม่ได้กระทำความผิดตามที่ถูกฟ้องร้องท่านก็ควรให้การปฏิเสธตามคำฟ้อง เพื่อต่อสู้คดีตามกระบวนการทางกฎหมาย แต่หากท่านเห็นว่าการกระทำของท่านตรงกับข้อเท็จจริงตามคำฟ้องและเป็นความผิดจริงก็ควรให้การรับสารภาพ ทั้งนี้เพื่อเป็นเหตุบรรเทาโทษที่จะได้รับการลดโทษตามประมวลกฎหมายอาญามาตรา ๗๘ เพื่อให้โทษหนักเป็นโทษสถานเบาลง

เพราะหากท่านให้การปฏิเสธต่อสู้คดีไปทั้งที่มีส่วนในการกระทำความผิดและไม่มีพยานหลักฐานใดๆ มา นำสืบในการต่อสู้คดีและพิสูจน์ความบริสุทธิ์ และต่อมาศาลพิจารณาพยานหลักฐานทั้งปวงแล้วเห็นว่าจำเลยเป็นผู้กระทำความผิดก็จะพิพากษาว่าท่านกระทำความผิดและกำหนดโทษที่จะลงแก่ท่าน โดยท่านอาจไม่ได้รับสิทธิต่างๆ ตามที่กล่าวมาข้างต้น ทั้งต้องเสียเวลาและค่าใช้จ่ายโดยใช่เหตุ

หากมีข้อสงสัยต้องการจะสอบถามเพิ่มเติมได้ที่
ศูนย์คุ้มครองสิทธิและเสรีภาพในคดีอาญาศาลจังหวัดตะกั่วป่า
โทร ๐๗๖-๔๒๑๖๕๙ ต่อ ๒๐๗ หรือ ๓๐๓